

Landstinget Blekinge

Rapport från granskning av årsbokslut och årsredovisning 2017

Magnus Helmfrid

Daniel Lantz

Jens Wieslander

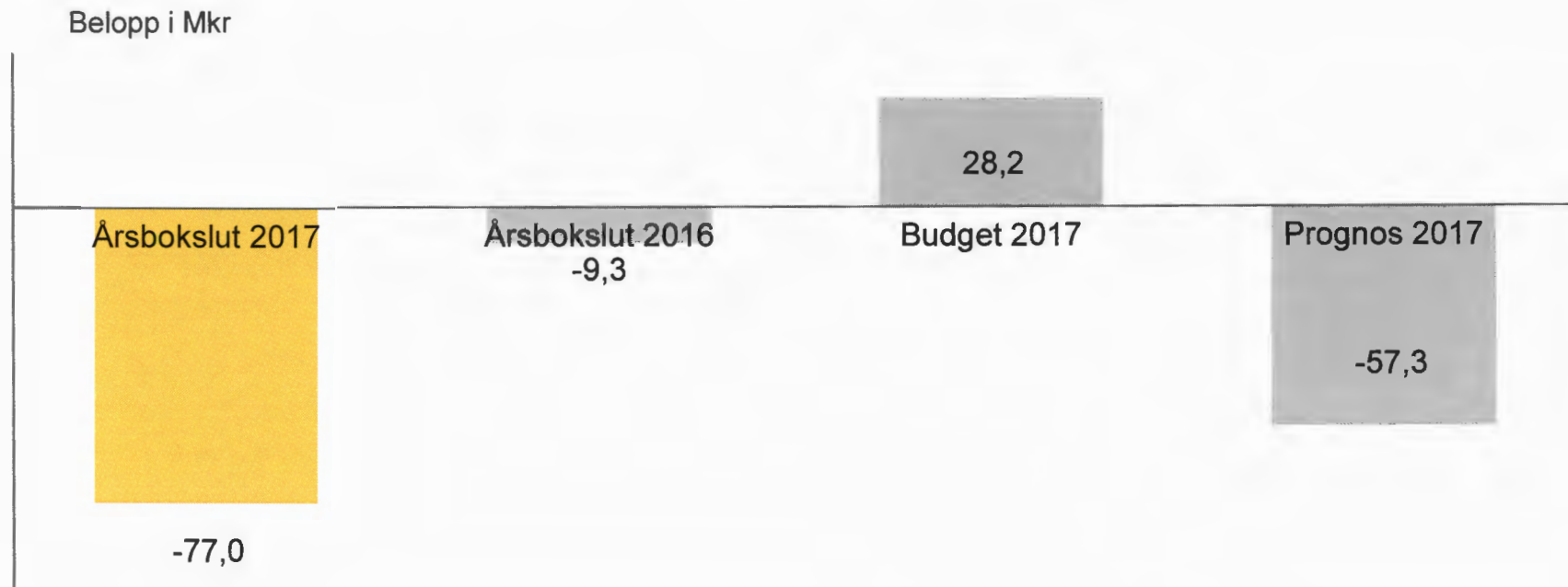
Revisorernas uppdrag och mål

- Rapport från granskningen av årsbokslutet 31/12-2017

- ▶ Revisorernas uppdrag enligt KL 9 kap 9§
 - ▶ om verksamheten sköts på ett **ändamålsenligt** och från **ekonomisk synvinkel tillfredsställande sätt**
 - ▶ om **räkenskaperna är rättvisande**
 - ▶ om den **interna kontrollen** i styrelse och nämnder är tillräcklig

- ▶ EYs omfattning och inriktning på granskningen
 - ▶ Möten med landstings- och förvaltningsledning
 - ▶ Bokslutsprocessen (bedömning och dokumentation)
 - ▶ Granskning av räkenskaperna och verksamhetens utveckling
 - ▶ Fokus på verksamhetens rapportering och uppföljning av verksamhetsmål
 - ▶ Intern kontroll

Årets resultat med jämförelsetal samt prognos och budget (Mkr)

- ▶ Resultatet är ca 105 Mkr sämre än budget.
- ▶ Jämfört med prognosen är det ca 20 Mkr lägre.
- ▶ Fjärde året av de fem senaste med negativt resultat.

Analys av utfallet per 2017-12-31

- Utfall 2017 jämfört med föregående år och budget/prognos

	Utfall	Utfall	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget-	Prognos-
Mkr	2017	2016	2017	2017	2017-2016	avvikelse	avvikelse
Verksamhetens intäkter	747,8	761,9	698,3	767,7	-14,1	49,5	-19,9
Verksamhetens kostnader	-5 473,1	-5 245,3	-5 287,1	-5 437,0	-227,8	-186,0	-36,1
Avskrivningar	-199,0	-184,0	-204,4	-189,3	-15,0	5,4	-9,7
Nedskrivningar	0,0	-5,0	0,0	0,0	5,0	0,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-4 924,3	-4 672,3	-4 793,2	-4 858,6	-251,9	-131,1	-65,7
Skatteintäkter	3 524,5	3 390,0	3 501,0	3 509,0	134,4	23,5	15,5
Generella statsbidrag	1 324,6	1 245,8	1 303,2	1 291,8	78,8	21,4	32,8
Finansnetto	-1,7	27,2	17,2	0,5	-29,0	-19,0	-2,3
Årets resultat	-77,0	-9,3	28,2	-57,3	-67,7	-105,2	-19,8

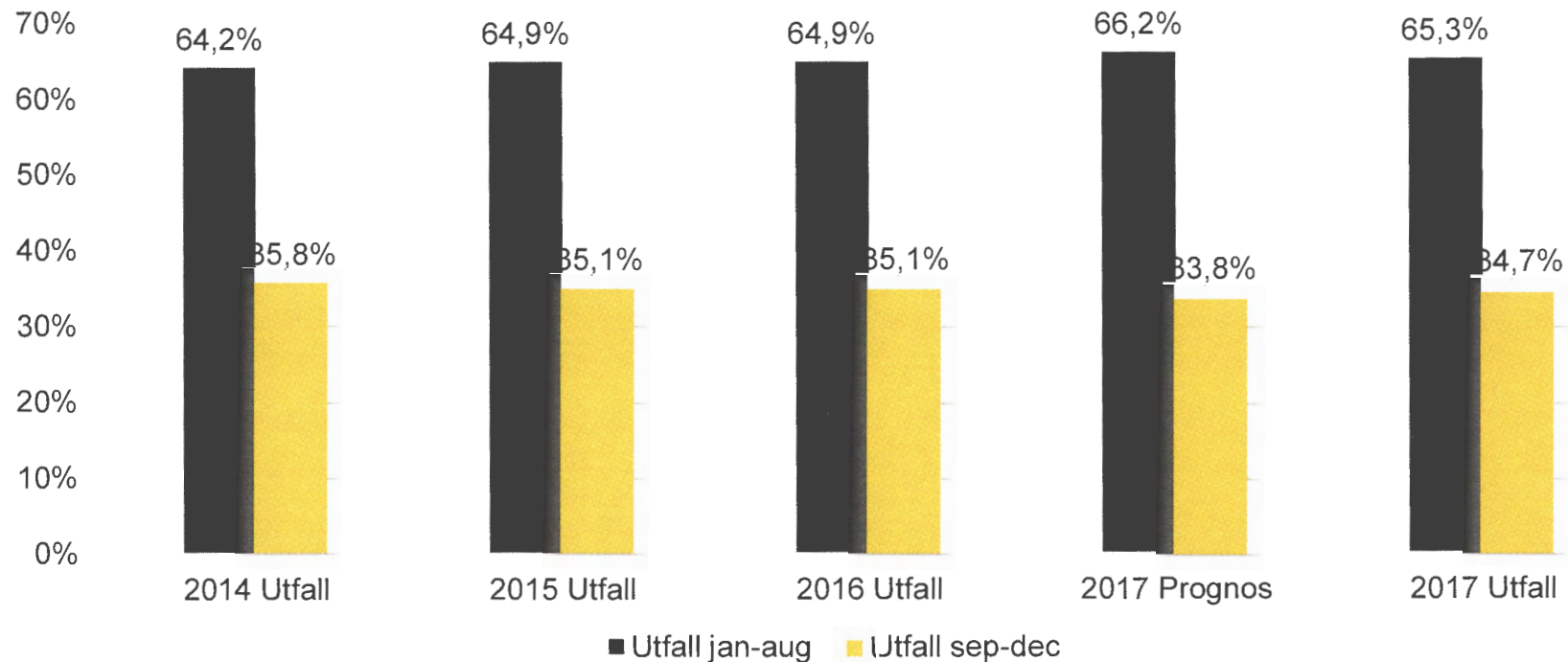
- ▶ Högre kostnader (36 Mkr) och lägre intäkter (20 Mkr) jfr med prognosen.
- ▶ Även avskrivningarna högre än prognos (10 Mkr)
- ▶ Skatteintäkter och statsbidrag 48 Mkr högre än prognos.
- ▶ Jfr med budget är nettokostnaden 131 Mkr högre medan skatteintäkter och statsbidrag är 45 Mkr bättre.
- ▶ Finansnettot negativt. Beror på finansiell kostnad på pensioner om 32 Mkr (9 Mkr).

Justerat årets resultat

Mkr	Utfall 2017	Utfall 2016
Årets resultat	-77,0	-9,3
Realisationsvinster/-förluster (pensioner)	7,5	8,3
Nedskrivning (vindkraft)	-	5,0
Välfärdsmiljarderna	-48,4	-
Generellt statsbidrag, Extra resursförstärkning	-	-15,8
Generellt statsbidrag, flykting/resursförstärkning	-	-50,7
Justerat årets resultat	-117,9	-62,5

Räkenskaper och ekonomi

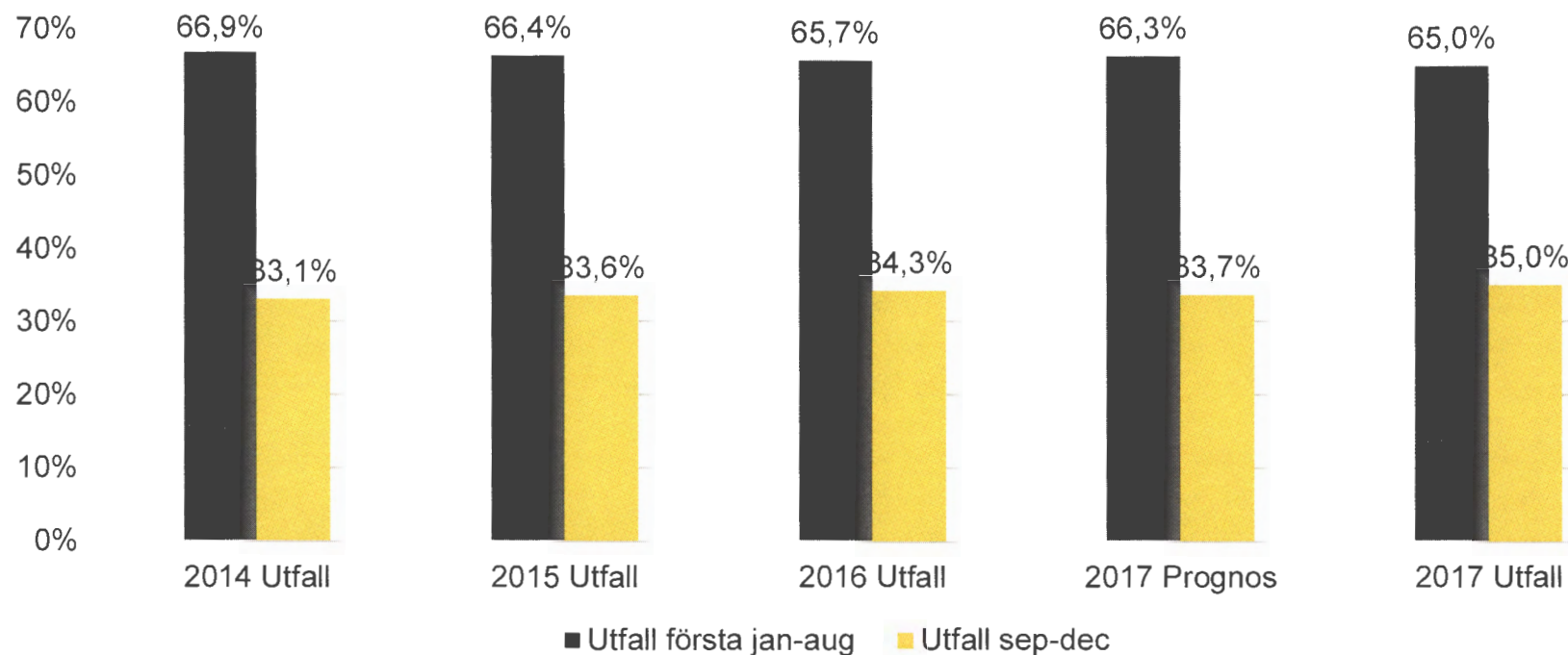
Landstingets nettokostnader vid delår i förhållande till helår.

- Högre andel nettokostnader vid delår 2017 (justerat för skillnad i bokslutsperiod) jämfört med 2016, innebar att nettokostnadsutvecklingen andra halvåret enligt prognos skulle vara lägre än tidigare perioder.
- Vi kan konstatera att kostnaderna andra halvåret blev högre jämfört med tidigare år, dvs underskattades i prognosen.
- Detta är en tendens vi sett även tidigare år.

Räkenskaper och ekonomi

Blekingesjukhusets nettokostnader vid delår i förhållande till helår.

- Högre andel nettokostnader vid delår 2017 jämfört med 2016, innebar att nettokostnadsutvecklingen andra halvåret enligt prognos skulle vara lägre än tidigare perioder.
- Vi kan konstatera att kostnaderna andra halvåret blev i paritet med f å, dvs underskattades i prognosen.
- Detta är en tendens vi sett även tidigare år.

Förvaltningarnas resultatutveckling

Förvaltningar, belopp i Mkr	Avvikelse utfall mot budget 2017	Prognostiserat utfall mot budget 2017	Avvikelse
Blekingesjukhuset	-197,0	-178,9	-18,1
Primärvård	-25,4	-26	0,6
Psykiatri och Habilitering	8,7	0,5	8,2
Folktandvården	-5,6	0,4	-6
Landstingsservice	-3,9	6,5	-10,4
<i>DELTOTAL</i>	<i>-223,2</i>	<i>-197,5</i>	<i>-25,7</i>
Landstingsdirektörens stab	4,4	3,8	0,6
Finansförvaltningen	106,8	110,5	-3,7
Landstingsgemensamt	7,0	-2,6	9,6
<i>DELTOTAL</i>	<i>118,2</i>	<i>111,7</i>	<i>6,5</i>
Blekinge folkhögskola	0,5	0	0,5
Samverkansnämnden	-0,7	0,3	-1
Patientnämnden	-0,1	-0,1	0
<i>DELTOTAL</i>	<i>-0,3</i>	<i>0,2</i>	<i>-0,5</i>
SUMMA	-105,2	-85,5	-19,7

Väsentliga resultatposter

▶ Engångsposter/jämförelsestörande

- ▶ Engångsposter för 2017 uppgår till ca -41 Mkr (-53 Mkr).

▶ Förvaltningar med underskott

- ▶ Sex förvaltningar redovisar underskott 2017 (2016 inom parentes)
- ▶ Blekingesjukhuset -197,0 Mkr (-89,2 Mkr), Primärvården -25,4 Mkr (- 7,1 Mkr), Folktandvården - 5,6 Mkr (0,1 Mkr), Landstingsservice -3,9 Mkr (0,5 Mkr), Samverkansnämnd -0,7 Mkr (0,0 Mkr) samt Patientnämnden -0,1 Mkr (-0,3 Mkr).

▶ Skatteintäkter och generella statsbidrag (Finansförvaltningen)

- ▶ Skatteintäkterna har ökat med 134,5 Mkr jämfört med föregående år. Förklaras av att skatteunderlaget har ökat (budget överskrids med 23,5 Mkr).
- ▶ Statsbidrag har ökat med 78,8 Mkr jämfört med föregående år, 21,4 Mkr över budget.
- ▶ Under 2017 har bidraget från inkomstutjämningsystemet ökat med ytterligare 62,1 Mkr (73,7 Mkr) samtidigt som bidraget från kostnadsutjämningsystemet minskat med -4,6 Mkr (6,2 mkr) . Statsbidraget för läkemedelsförmånen ökade med 25,2 Mkr (22,0 Mkr). Regleringsavgiften till staten minskade med 11,7 Mkr (-8,1 Mkr) jämfört med föregående år.
- ▶ Landstinget Blekinge har innevarande år erhållit del av Valfärdsmiljarderna. Totalt uppgår ersättning för 2017 till 48,4 Mkr. För 2016 erhöll Landstinget Blekinge 34,9 Mkr i tillfälligt stöd för hantering av flyktingsituationen. 2016 erhöll Landstinget Blekinge ett generellt statsbidrag på 15,8 Mkr avseende extra resursförstärkning.

Väsentliga resultatposter, forts

► Kostnadsutvecklingen

- För helåret en nettokostnadsutveckling på 5,4% (2016, 5,8%), inget målvärde 2017.
- För helåret en bruttokostnadsutveckling på 4,4%, 2016 låg kostnadsutvecklingen på 4,8% (målvärde på 1,1%).
- Personalkostnaderna ökar med 106,4 Mkr eller 3,4% (2016, 4,6%), inget målvärde 2017. Personalkostnader har ökat för såväl egen som inhyrd personal.
- Köpt vård ökar med 19,7 Mkr eller 4,8% (2016, 8,6%). Kostnad för den högspecialiserade vården ökade med 17,6 Mkr.
- Läkemedelskostnaderna ökar med 44,1 Mkr eller 8,3% (2015, 3,4%). Delar av ökning beror på att läkemedel för barn under 18 år är gratis från 2016. Cancermedel och bromsmedicin mot immunsjukdomar är andra poster som förklarar ökning.

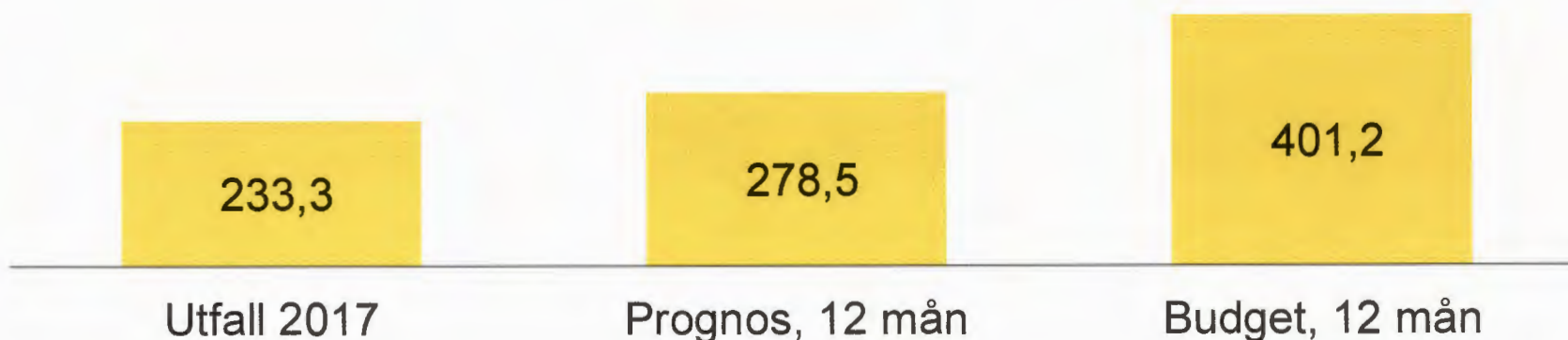
► Arbetstid

- Utförd arbetstid har minskat jämfört med föregående år. Minskningen motsvarar ca 31 årsarbetare. Antalet anställda har ökat med 28 visstidsanställda personer medan tillsvidareanställda har minskat med 5 personer.
- Föregående år ökade utförd arbetstid med 64 årsarbetare.

► Finansnettot

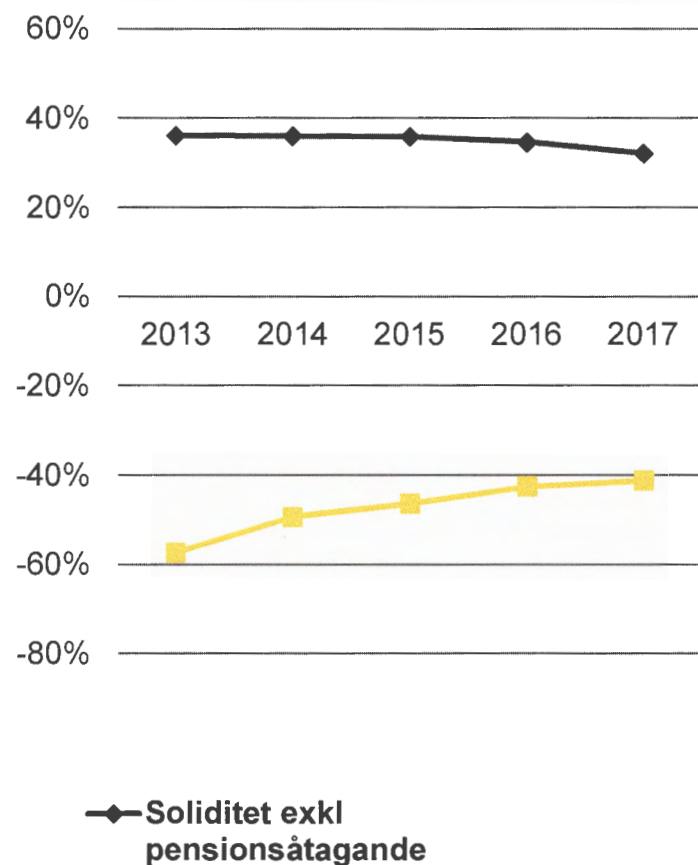
- Finansnettot är 28,9 Mkr sämre än föregående år (ökad finansiell kostnad för pension). Utfallet är 18,9 Mkr sämre än budget.

Nettoinvesteringar (Mkr)

- ▶ Av investeringsramen har ca 58% av budgeten genomförts jämfört med prognosen på ca 84%.
- ▶ Investeringar avser främst investeringar i fastighet 144,3 Mkr (174,4 Mkr 2016) samt i medicinsk teknisk utrustning 48,1 Mkr (67,8 Mkr 2016).
 - ▶ Motivering till det förhållandevis låga utfallet är att vissa större investeringsprojekt ej kom igång i tid.
- ▶ Redogörelse av större genomförda projekt lämnas i förvaltningsberättelsen. Däremot saknas uppgift om vilka projekt som ej blivit genomförda.
- ▶ I förvaltningsberättelsens avsnitt om investeringar saknas redogörelse som möjliggör avstämning mellan den fastställda budgeten och det faktiska utfallet för respektive projekt.

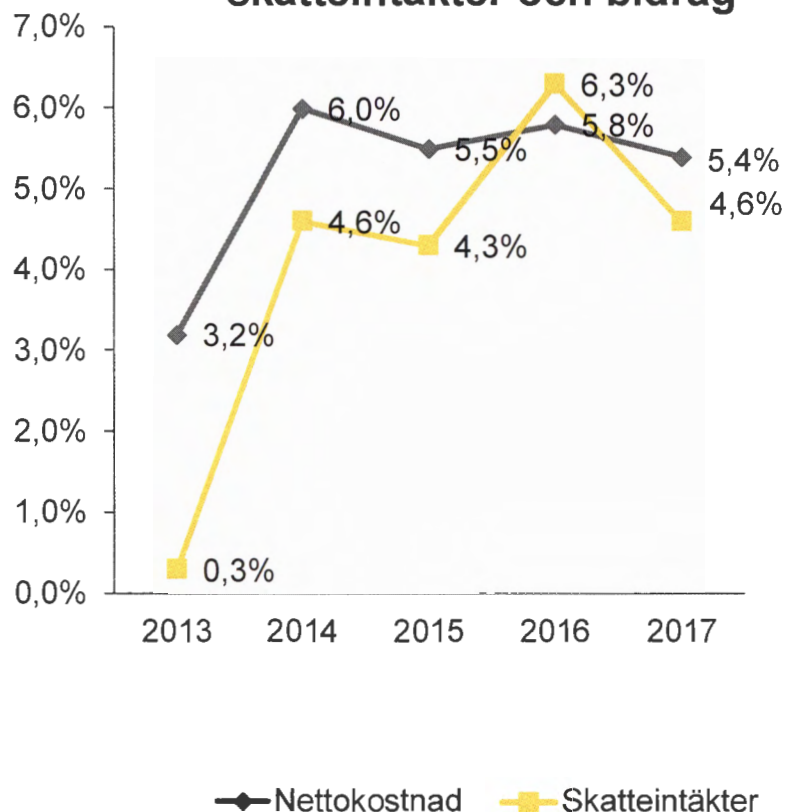
Nyckeltalsanalys, Soliditet (%)

- ▶ Soliditeten är ett mått som visar graden av ekonomisk stabilitet. Måtalet för 2017 är 35% (2016, 35%).
- ▶ Soliditeten uppgår till 32,2%, vilket är lägre än föregående år (34,7%). Orsaken är främst det negativa resultatet. Tendensen är en vikande soliditet.
- ▶ Soliditeten beaktat det pensionsåtagande som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till -41,1% (-42,4%). Orsaken till förbättringen är att pensionsåtagandet minskat med drygt 100 Mkr under 2017
- ▶ Landstinget uppnår inte fullt ut målet om en soliditet på 35%.

Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling

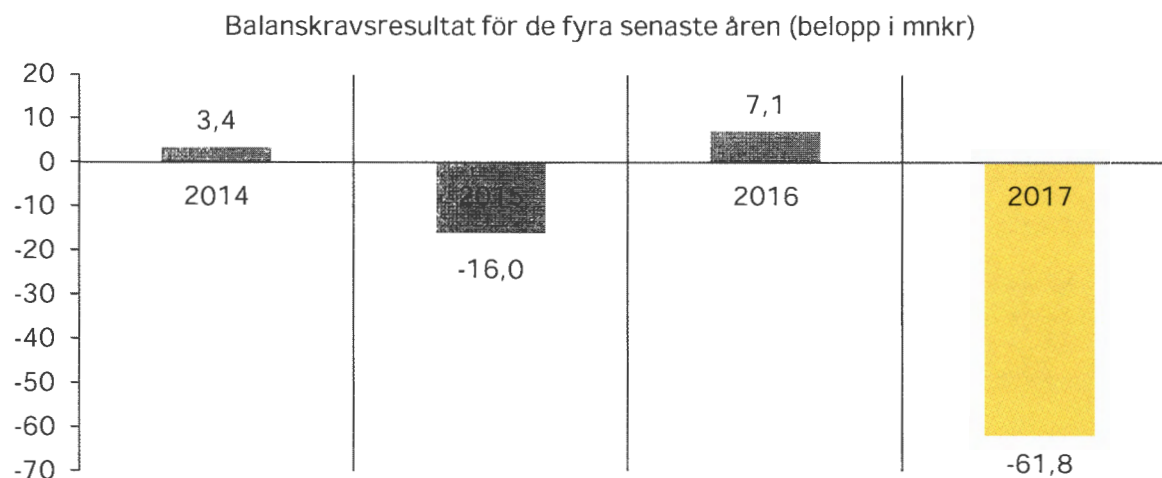
Förändring nettokostnad respektive skatteintäkter och bidrag

- ▶ Ökningstakten för skatteintäkter bör över tid vara i paritet med nettokostnadsökningen.
- ▶ För 2013-2015 var ökningstakten för skatteintäkter lägre än nettokostnadsökningen. Förhållande avseende ökningstakter mellan nettokostnader och skatteintäkter var omvänt under 2016. För 2017 är ökningstakten återigen högre för nettokostnaderna i jämförelse med skatteintäkterna.
- ▶ Förklaring till ökningen av skatteintäkter och bidrag har bland annat sitt ursprung i att Landstinget erhöll 62,1 Mkr mer avseende inkomstutjämningsystemet, 25,2 Mkr extra för läkemedelsförmånen samt att Regleringsavgiften minskade med 11,7 Mkr. Landstinget Blekinge erhöll 48,4 Mkr från Valfärdsmiljarderna under 2017.
- ▶ Nettokostnadsutvecklingen är fortsatt på hög nivå i förhållande till skatteintäkterna. Vi ser med oro på utvecklingen

Balanskravsresultat

- ▶ Årets balanskrav har beräknats till 61,8 Mkr.
- ▶ I och med 2015 års balanskravsunderskott har Landstinget Blekinge fortfarande 8,9 Mkr kvar att återställa senast 2018.
- ▶ Vi kan inte se att landstingsfullmäktige har beslutat om en åtgärdsplan i budgeten för 2018 avseende underskottet från 2015. Budgeterat resultat för 2018 uppgår till 13,1 Mkr vilket skulle indikera att balanskravsresultatet för 2015 återställs 2018.
- ▶ Landstinget Blekinge har 61,8 Mkr i balanskravsunderskott att återställa senast 2020.
- ▶ Vi rekommenderar att landstingsfullmäktige senast i samband med budget 2020 beslutar om en åtgärdsplan för återställande av balanskravsunderskottet från 2017.

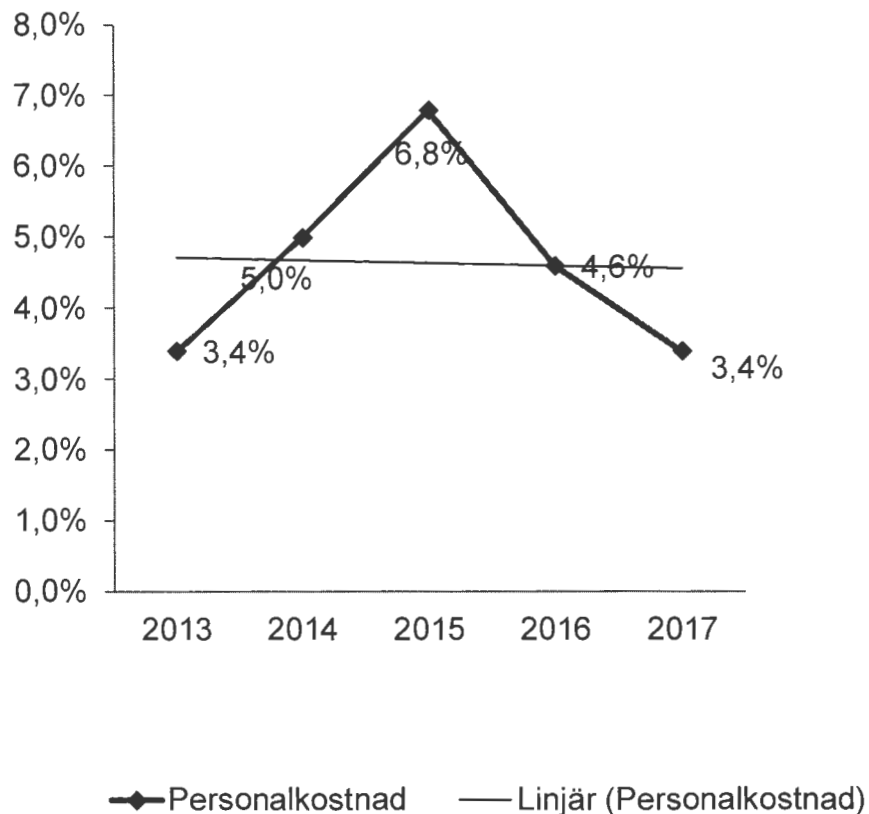
Personalkostnader

	2017	2016	2015	Avv	Avv (%)
Totala personalkostnader	3 226,3	3 120,4	2 982,9	106,40	3%
Varav kostnader för inhyrd personal	162,9	138,1	121,4	24,3	18%
Löner och ersättningar	1 999,2	1 946,3	1 872,3	52,4	3%
Antal anställda	4 067	4 093	4 023	-31	-1%
Genomsnittlig kostnad per anställd (tkr)	793	761	741	32	4%
Sociala kostnader i relation till lön	31,47%	31,20%	30,50%		

- ▶ Genomsnittlig kostnad per anställd har ökat med 4% jämfört med föregående år.
- ▶ Trots ambitionen att minska kostnaden för inhyrd personal fortsätter kostnaden för inhyrd personal att öka. Kostnadsökningen uppgår till 18% jämfört med föregående år.
- ▶ Avstämningen visar på ett rimligt samband av sociala kostnader i förhållande till lönekostnader jämfört med tidigare år.

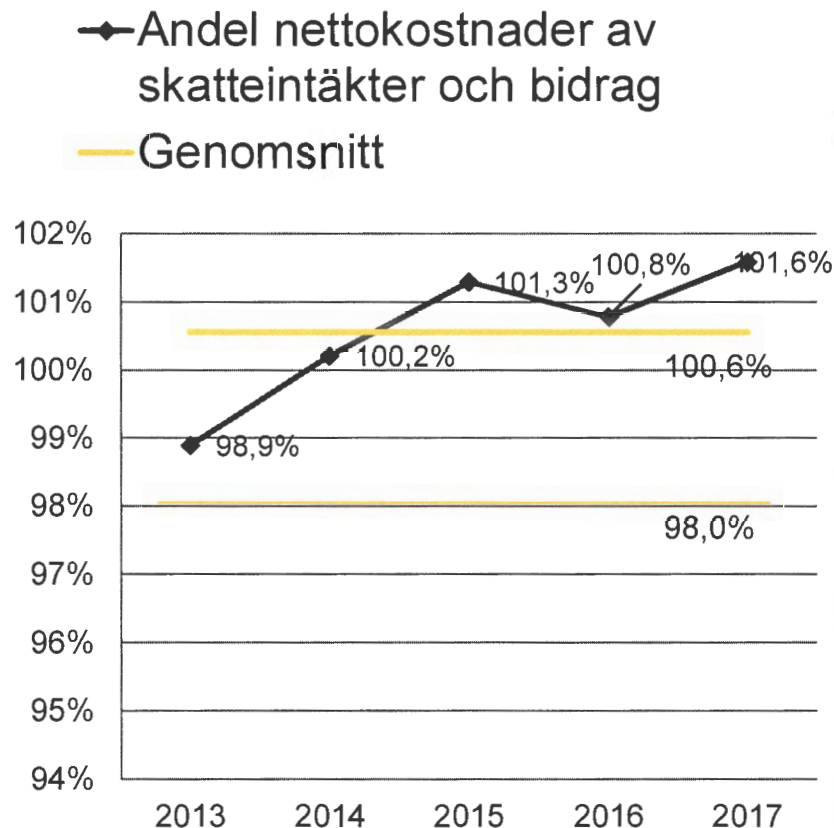
Förändring av personalkostnader

Förändring personalkostnad

- ▶ Personalkostnadsökningen är ett sätt att mäta kostnadsmedvetenheten.
- ▶ Ökningstakten har under flera år varit relativt hög.
- ▶ Kostnadsökningen för 2017 uppgår till 3,4%
- ▶ Det budgeterades för personalkostnadsökning om 2,4%.
- ▶ Ökningen mot 2016 förklaras av att det är dyrare att hyra in personal dock har samtidigt som antalet årsarbetare minskat med 31 personer (-0,8%).
- ▶ Genomsnittet under jämförelseperioden ligger på 4,6%.

Andelen nettokostnader av skatteintäkter och bidrag

- ▶ Ett nyckeltal som ofta används är andelen nettokostnader i% av skatteintäkter och bidrag över t ex en femårsperiod. Tumregel högst 98%.
- ▶ 101,6% för 2017.
- ▶ Genomsnitt 100,6% för 2013-2017, uppvisar en stigande trend.
- ▶ Kravet påverkas bl.a. av finansnetto (negativt 2017) och investeringsbehov.

Synpunkter från granskning av årsredovisning/årsbokslut

▶ Bokslutsprocessen

- ▶ Bokslutsprocessen oförändrad jämfört med tidigare.
- ▶ Bokslutsprocessen bedöms vara en utvecklad och fungerande process dock behöver Landstinget arbeta med att få fram mer detaljerade reskontror och anläggningsregister för att förbättra uppföljning och analys.

▶ Årsredovisning

- ▶ Förbättringsförslag:
 - ▶ Förtydliga Förvaltningsberättelsen och säkerställ att info lämnas om (LKR 4:1§):
 - ▶ Viktiga förhållanden för bedömning av ekonomin som inte redovisas i balans- eller resultaträkningen.
 - ▶ Händelser av väsentlig betydelse som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.
 - ▶ Den samlade verksamhetens förväntade utveckling.
 - ▶ Väsentliga personalförhållanden.
 - ▶ Andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den samlade kommunala verksamheten
 - ▶ Redovisning av produktivitetsmått i jämförelse med f å och jämfört med riket

Kommentarer till väsentliga balansposter

► Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

- Årets investeringar i anläggningstillgångar uppgår till 233,3 Mkr att jämföra med 273,6 Mkr fg år.
- Inga nedskrivningar på byggnader eller maskiner har gjorts under året, att jämföra med 5,0 Mkr fg år (vindkraftverk).
- Stickprov har gjorts på årets anskaffningar, avskrivningstider, avskrivningsbelopp med mera.
- Avskrivningar har ökat för byggnader och mark från 107,4 Mkr till 115,0 Mkr. För maskiner och inventarier har posten ökat från 76,6 Mkr till 83,1 Mkr.
- Avskrivningar ligger lägre än budget vilket beror på eftersläpning i investeringar gentemot vad som budgeterats. Däremot har avskrivningar ökat vilket beror på att flera större investeringar under 2016 börjades skriva av i slutet på 2016. Denna effekt visar sig under 2017. Dessutom har investeringar större effekt än vad fullt avskrivna objekt har minskad
- Inga utrangeringar har skett i anläggningsregistret avseende byggnader och mark under året. Däremot har utrangeringar om 36,8 Mkr skett för maskiner och inventarier. Bokfört värde på dessa låg på 35,8 Mkr.
- Information i anläggningsregistret är ofullständig vad gäller uppgift om årets avskrivningar, vilket vi poängterade även föregående år.
- Vi rekommenderar att anläggningsregistret går igenom mot bakgrund av ovanstående.

► Kortfristiga placeringar

- Posten har minskat med 36,3 Mkr, från 1 464,8 Mkr till 1 444,6 Mkr. Av dessa avser pensionsplaceringar 1 126,4 Mkr och övriga placeringar 318,3 Mkr.
- Ackumulerade nedskrivningar har ökat under 2017 med 14, Mkr och uppgår till 31,0 Mkr per 171231.
- Pensionsmedelsförvaltningen redovisas separat i balansräkningen.

Kommentarer till väsentliga balansposter, forts

▶ Kundfordringar

- ▶ Kundfordringar enligt balansräkningen uppgår per 2017-12-31 till 79,3 Mkr jämfört med 64,3 Mkr föregående år. Kundförluster uppgår till 5,3 Mkr (4,4 Mkr fg år).
- ▶ Kvarvarande poster i reskontra äldre än 2017-07-01 uppgår till 2,5 Mkr, varav 0,5 Mkr är äldre än 2016-12-31.
- ▶ Reservering för osäkra kundfordringar sker av fordringar som skickas till inkasso och inte betalats.
- ▶ Vi rekommenderar att rutinen för reservering av osäkra kundfordringar ses över så att alla gamla fordringar reserveras.
- ▶ Denna rekommendation avlämnades även under fjolåret, men rutiner är oförändrade mot föregående år.

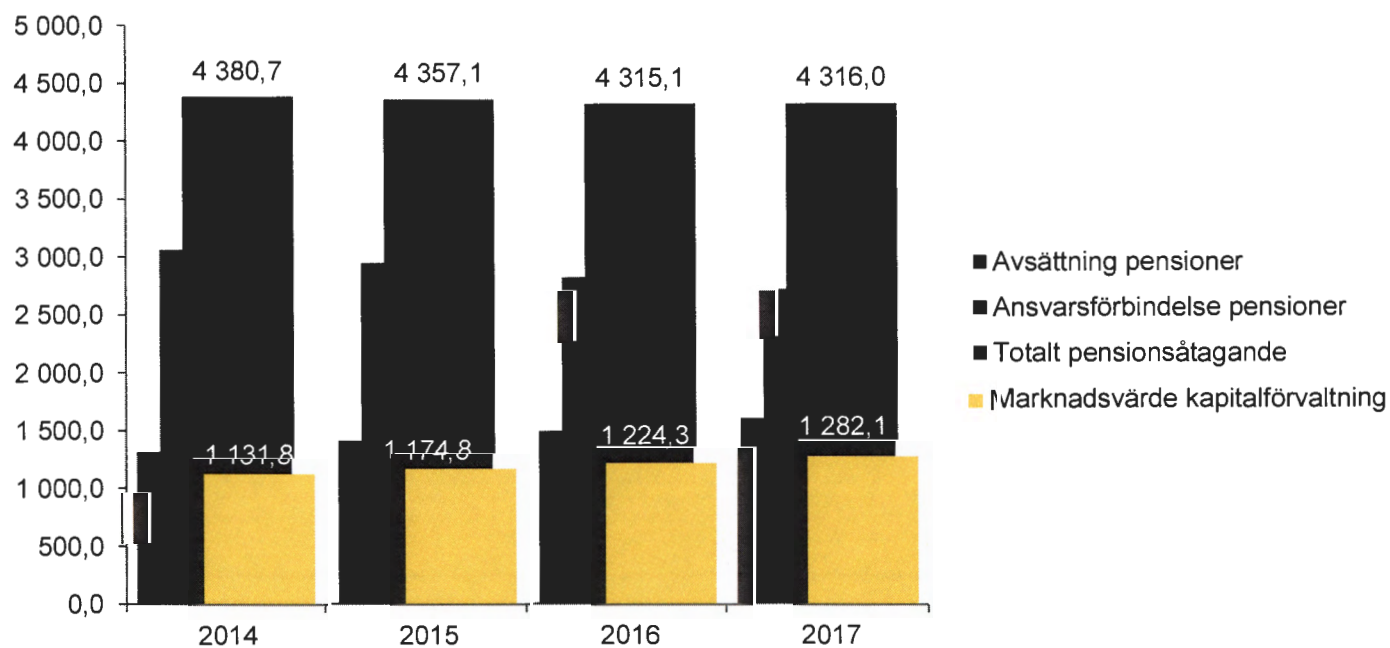
▶ Investeringsredovisning

- ▶ Genomförandegrad om 58% då investeringar uppgår till 233,3 Mkr (budget på 401,2 Mkr).
- ▶ Redogörelse om större genomförda projekt lämnas i förvaltningsberättelsen.
- ▶ Däremot saknas uppgift om vilka projekt som ej blivit genomförda.
- ▶ I förvaltningsberättelsen avsnitt om investeringar saknas redogörelse som möjliggör avstämning mellan den av fullmäktige beslutade budgeten och det faktiska utfallet för respektive projekt.

Kommentarer till väsentliga balansposter, forts

▶ Avsättningar för pensioner

- ▶ Avsättningar för pensioner uppgår till 1 287,4 Mkr att jämföra med 1 201,6 Mkr fg år. Tillkommer gör reserv för löneskatt om 312,3 Mkr.
- ▶ Dessutom tillkommer pensionsförpliktelser som redovisas under ansvarsförbindelser. Dessa uppgår till 2 716,3 Mkr (inklusive löneskatt) jämfört med 2 822,0 Mkr föregående år. Detta avser främst pensioner intjänade före 1998.
- ▶ Pensionsplaceringarna uppgår till 1 282,1 Mkr, vilket motsvarar 29,7% (28,4%).

Kommentarer till väsentliga balansposter, forts

- ▶ Periodiseringar
 - ▶ Rutiner för att identifiera upplupna kostnader (t.ex. köpt vård från andra landsting) kan förbättras.
 - ▶ Vid revisionen av bokslutet har vi noterat att det finns differenser för upplupna kostnader för inköpt vård från Region Skåne på 2,5 Mkr.
 - ▶ Dokumentationen för förutbetalda intäkter (kvarvarande projektmedel) kan förbättras. Stödjande underlag för att verifiera kvarvarande förskott för att underlätta bedömningen av balansposten.

God redovisningssed

▶ Tvister

- ▶ Landstinget har en pågående tvist ang. MA-depån.
- ▶ Stämning har inkommit på 13,8 Mkr.
- ▶ Landstinget har inte beaktat några skadeståndskrav då de bestrider kravet och inte bedömer att det finns någon juridiskt hållbar grund för de framställda kraven. Uppllysning om tvisten saknas i årsredovisningen.

Sammanställd redovisning

- ▶ Landstinget Blekinge upprättar i likhet med föregående år ingen sammanställd redovisning.
- ▶ Enligt rekommendation från RKR 8:2 Sammanställd redovisning skall en sammanställd redovisning upprättas då koncernföretagens sammanställda omsättning överstiger 5% av skatteintäkter och statsbidrag. Undantag kan emellertid göras för de företag vars omsättning understiger 2% av skatteintäkter och statsbidrag.
- ▶ Då Landstingets andel (50%) av Region Blekinges omsättning motsvarar 12,8% av skatteintäkter och statsbidrag är Landstinget skyldig att upprätta en sammanställd redovisning.
- ▶ Motivering är att en sammanställd redovisning ej tillför ytterligare väsentlig information.
- ▶ Dessutom är bildandet av en regionkommun är nära förestående.
- ▶ Efter noterna i årsredovisningen görs en beskrivning av Landstinget Blekinges dotterbolag, stiftelser samt kommunalförbundet Region Blekinge. Av RKR 8:2 framgår vilka upplysningar som skall lämnas samt att översikten av Landstingets samlade verksamhet skall lämnas i förvaltningsberättelsen.

Ändamålsenlig verksamhet

4 politiskt beslutade övergripande mål

- ▶ Samma övergripande målstruktur som 2016
- ▶ Uppföljning görs i årsredovisningen

- ▶ **En god hälso- och sjukvård med insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ God tillgänglighet till besök och behandling
 - ▶ Arbete för en bättre folkhälsa avspeglas i en ökad jämlik hälsa
 - ▶ Medborgare och patienter har stort förtroende för landstingets verksamheter
 - ▶ Erbjuder en trygg och säker hälso- och sjukvård
 - ▶ Erbjuder en hälso- och sjukvård med patientens perspektiv i fokus
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ Miljö- och hållbarhetsplan implementeras i relevanta delar i samtliga förvaltningar
 - ▶ Landstingets förvaltningar arbetar systematiskt med miljö- och hållbarhetsförbättringar
- ▶ **Hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi**
 - ▶ Landstingets verksamhet bedrivs med god kostnadskontroll
 - ▶ Landstingets verksamhet bedrivs med långsiktig ekonomisk planering
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ Landstinget är en attraktiv arbetsgivare
 - ▶ Medarbetarna har en god arbetsmiljö

Ändamålsenlig verksamhet

Landstinget Blekinge - övergripande

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 11 inriktningsmål för Landstinget Blekinge.

Sammanställning av måluppfyllelse 2017:

- ▶ **God hälso- och sjukvård med insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 5 inriktningsmål
 - ▶ Utfall 2 gula, 3 röda
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 2 inriktningsmål
 - ▶ Utfall 2 gröna
- ▶ **Hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi**
 - ▶ 2 inriktningsmål
 - ▶ Utfall 2 röda
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 2 inriktningsmål
 - ▶ Utfall 1 gröna, 1 gula

Ändamålsenlig verksamhet

Landstinget Blekinge - övergripande

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 21 indikatorer för Landstinget Blekinge.

Sammanställning av måluppfyllelse 2017:

- ▶ **God hälso- och sjukvård med insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 12 indikatorer
 - ▶ Utfall 3 gröna, 0 gula, 7 röda, 2 ej tillämpbara
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 3 indikatorer
 - ▶ Utfall 3 gröna, 0 gula, 0 röda, 0 ej tillämpbara
- ▶ **Hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi**
 - ▶ 4 indikatorer
 - ▶ Utfall 1 grön, 0 gul, 3 röda, 0 ej tillämpbara
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 1 indikatorer
 - ▶ Utfall 1 gröna, 1 gula, 0 röd, 0 ej tillämpbara

Ändamålsenlig verksamhet

Blekingesjukhuset

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 27 indikatorer hos Blekingesjukhuset

Sammanställning av mål 2017:

- ▶ **En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 15 indikatorer
 - ▶ Utfall 2 gröna, 3 gula, 10 röda
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 2 indikatorer
 - ▶ Utfall 2 gula
- ▶ **En hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi**
 - ▶ 5 indikatorer
 - ▶ Utfall 2 gröna, 1 gul, 2 röda
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 5 indikatorer
 - ▶ Utfall 4 gröna, 1 gul

Ändamålsenlig verksamhet

Landstingsservice

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 24 indikatorer hos Landstingsservice

Sammanställning av mål 2017:

- ▶ **En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 7 indikatorer
 - ▶ Utfall 6 gröna, 0 gula, 0 röda, 1 grå
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 11 indikatorer
 - ▶ Utfall 9 gröna, 1 gul, 1 röd
- ▶ **Hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi**
 - ▶ 3 indikatorer
 - ▶ Utfall 2 gröna, 0 gula, 1 röd
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 3 indikatorer
 - ▶ Utfall 2 gröna, 0 gula, 1 röd

Ändamålsenlig verksamhet

Primärvården

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 30 indikatorer – indikatorer/mått - hos Primärvårdsförvaltningen.

Sammanställning av mål 2017:

- ▶ **God hälso- och sjukvård med insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 20 indikatorer
 - ▶ Utfall 12 gröna, 3 gula, 2 röda, 3 grå
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 2 indikatorer
 - ▶ Utfall 2 gröna
- ▶ **Hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi**
 - ▶ 4 indikatorer
 - ▶ Utfall 3 gröna, 1 röd
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 4 indikatorer
 - ▶ Utfall 2 gröna, 2 röda

Ändamålsenlig verksamhet

Psykiatri & Habilitering

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 32 indikatorer hos Psykiatri & Habilitering

Sammanställning av mål som bedöms bli uppnådda 2017:

- ▶ **En god hälso- och sjukvård med insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 24 indikatorer
 - ▶ Utfall 5 gröna, 7 gula, 7 röda, 5 ej tillämpbara
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 2 indikatorer
 - ▶ Utfall 1 grön, 1 ej tillämpbar
- ▶ **Hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi**
 - ▶ 3 indikatorer
 - ▶ Utfall 3 gröna
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 3 indikatorer
 - ▶ Utfall 2 gröna, 1 gul

Ändamålsenlig verksamhet

Folktandvården

4 politiskt prioriterade övergripande mål nedbrutna till 35 indikatorer hos Folktandvården

Sammanställning av mål 2017:

- ▶ **En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa**
 - ▶ 16 indikatorer
 - ▶ Utfall 2 gröna, 4 gula, 4 röda, 6 ej tillämpbara
- ▶ **Aktivt klimat- och miljöarbete för hållbara livsmiljöer**
 - ▶ 3 indikatorer
 - ▶ Utfall 3 gröna
- ▶ **En hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi**
 - ▶ 11 indikatorer
 - ▶ Utfall 6 gröna, 3 gula, 2 röda, 0 ej tillämpbara
- ▶ **Engagerade medarbetare och goda utvecklingsmöjligheter**
 - ▶ 5 indikatorer
 - ▶ Utfall 2 gröna, 1 gult, 2 röda,

Ändamålsenlig verksamhet

- ▶ Landstinget har gjort en uppföljning av målen utifrån landstingsfullmäktiges fyra övergripande mål 2017.
- ▶ De övergripande målen har brutits ner till 11 inriktningsmål och till 21 indikatorer.
- ▶ Av inriktningsmålen är 3 uppfyllda, 3 är delvis uppfyllda och 5 har ej uppfyllts. Föregående år gjordes ingen bedömning av måluppfyllelsen på denna nivå.
- ▶ Av indikatorerna är 8 (8) uppfyllda, 1 (4) är delvis uppfyllda och 10 (6) indikatorer har ej uppfyllts. Det finns ytterligare 2 (3) mått som inte har bedömts och detta har sin bakgrund i att nationella patientenkäter ej har genomförts.
 - ▶ Landstinget har sammanfattat och analyserat respektive målområdes uppfyllelsegrad. Landstingsstyrelsens sammantagna bedömning är att måluppfyllelsen för 2017 är svag.

Ändamålsenlig verksamhet forts.

- ▶ Vi instämmer i Landstingsstyrelsens sammantagna bedömning att måluppfyllelsen är svag. Störst förbättringspotential finns inom de övergripande målen: *En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa* samt *En hållbar kostnadsutveckling för en långsiktigt stabil ekonomi*.
- ▶ Landstingsfullmäktige beslutade i februari 2018 att vidta kortsiktiga besparingsåtgärder. Det betonas att budgetföljsamhet är överordnat målsättningarna i landstingsplanen 2018 vilket kan leda till att övriga mål kan bli svårare att nå.
- ▶ Den låga måluppfyllelsen 2017 avseende övergripande målet *En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa* kan därför befaras bestå under 2018.

Intern kontroll

- ▶ Intern kontrollplan beslutad av respektive nämnd.
- ▶ Övervägande del av interna kontrollpunkter anges vara uppfyllda på nämndsnivå (kontrollfrekvens 1-3 ggr/år).
- ▶ Landstingets övergripande kontrollpunkter framgår av vidstående (se tabell).
- ▶ Generellt sett har förvaltningarna utvecklat sina interna kontrollplaner mot i fjol sett till de egna kontrollmomenten. Kontrollmoment har tillagts och borttagits pga. Omprioriteringar.
- ▶ Samverkansnämnden, Folkhögskolan, Patientnämnden, Folk tandvården och Primärvården har inga egna kontrollmoment eller endast ett egenutarbetat och har i stort sett enbart använt sig av Landstingets övergripande moment. Vi rekommenderar att dessa nämnder ser över sina interna kontrollplaner för att utveckla dessa.
- ▶ För Blekingesjukhuset finns en relativt omfattande kontrollplan utarbetad.
- ▶ Vår rekommendation är att en riskanalys genomförs och att respektive nämnd prioriterar utifrån en bruttorisklista så att den interna kontrollplanen innehåller kontroller där väsentliga risker identifierats.

Interna övergripande kontrollpunkter 2017 och 2016

2017	2016
Bisysslor	Bisysslor
Inköp/avtal	
Sekretessfakturor	Sekretessfakturor
Politiskt fattade beslut	Politiskt fattade beslut
Avvikelsehantering	Avvikelsehantering
Representation	Representation
	Intäktssäkring

Fördjupade granskningar 2017

Löpande under året har resultatet av fördjupade granskningar inom förvaltningsrevisionen förmedlats till fullmäktiges ledamöter genom upprättade rapporter. Rapporterna har även tillställts respektive styrelse/nämnd för yttrande och åtgärder. Följande granskningar har genomförts;

- ▶ Granskning av hälsovalet
- ▶ Granskning av diabetesvården
- ▶ Granskning av landstingets hantering av riktade statsbidrag
- ▶ Granskning av implementeringen av patientlagen
- ▶ Granskning av budgetprocessen
- ▶ Granskning av Landstingsservice

Slutsatser

▶ Ändamålsenlig verksamhet

- ▶ Vi noterar en varierande grad av måluppfyllelse på nämndsnivå.
- ▶ Utfall kommenteras och analyseras av Landstinget såväl avseende respektive övergripande målområde som sammantaget. Sammanställningen visar att tio av 21 indikatorer ej har uppnåtts.
- ▶ Tre av fyra finansiella mål uppnås inte.
- ▶ Den låga måluppfyllelsen avseende de finansiella målen har resulterat i att Landstingsfullmäktige beslutat om kortsiktiga besparingsåtgärder för 2018. Landstingsfullmäktige betonar att budgetföljsamhet är överordnat målsättningarna i landstingsplanen 2018, vilket kan leda till att övriga mål kan bli svårare att nå.
- ▶ Den låga måluppfyllelsen 2017 avseende övergripande målet En god hälso- och sjukvård samt insatser för en bättre folkhälsa kan därför befaras bestå under 2018.
- ▶ Landstingsstyrelsens sammanfattande bedömning är att måluppfyllelsen för 2017 är svag.
- ▶ Vi instämmer i landstingsstyrelsens bedömning.

- ▶ Det lagstadgade balanskravet uppgår till -61,8 Mkr. Då Landstinget har ett kvarvarande balanskravsunderskott från 2015 på 8,9 Mkr vilket behöver återställas 2018. Någon åtgärdsplan för återställandet har ej beslutats av landstingsfullmäktige.

Slutsatser, forts.

▶ Rättvisande räkenskaper och ur ekonomisk synvinkel tillfredsställande

- ▶ Årsredovisningen har, i allt väsentligt, upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.
- ▶ Landstingets andel i Region Blekinge överstiger 5% av Landstingets totala omsättning, vilket innebär att en sammanställd redovisning enligt god redovisningssed skulle ha upprättats.
- ▶ Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av Landstingets resultat 2017 och ställning per 2017-12-31.

▶ Intern Kontroll

- ▶ Acceptabel intern kontroll bedöms uppvisas i Landstinget. Totalt finns sex övergripande kontrollmoment satta av LS. Flera nämnder har därutöver arbetat fram egna interna kontrollpunkter, medan andra saknar egenutarbetade kontrollpunkter.
- ▶ Merparten av kontrollpunkterna har följts upp under året och övervägande andel anses vara uppfyllda, utan att väsentliga brister har uppmärksamats.
- ▶ Vi rekommenderar att samtliga nämnder tar fram egna kontroller baserade på riskanalys för den egna verksamheten.

Magnus Helmfrid

Auktoriserad revisor/
Certifierad revisor

magnus.helmfrid@se.ey.com

042-499 17 15

Daniel Lantz

Auktoriserad revisor

daniel.lantz@gmail.com

046-10 26 46

Jens Wieslander

Revisor

jens.wieslander@se.ey.com

08-520 90 00

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

